

MU207576

Číslo jednací
MMB/0210006/2013

Spisová značka
OPP/MMB/0210006/2013/K/zs

Vyřizuje, tel., e-mail
Ing.arch. Lea Kulisková, Ph.D. 18.7.2013
54217 2120
kuliskova.lea@brno.cz

Brno dne

- Masarykova univerzita, Žerotínovo nám. 9, 601 77 Brno

MASARYKOVA UNIVERZITA
Rektorát - podatelna
Čj./E.č.: MU/41476/2013/2M
Datum/Čas: 26-07-2013
Počet listů dokumentu: 3
Počet příl. a listů/sv.: 1 / Sloho
Počet a druh nelist. příloh: /

Z á v a z n é s t a n o v i s k o

Odbor památkové péče Magistrátu města Brna (dále jen OPP MMB), jako věcně a místně příslušný správní orgán podle ustanovení §61 zákona č. 128/2000 Sb. o obcích, ve znění pozdějších předpisů a §10 a §11 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů, po provedeném řízení podle § 149 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, na základě žádosti podané dne 10.6.2013 vlastníkem nemovitosti, tj. Masarykovou univerzitou, IČO 00216224, Žerotínovo nám. 9, 601 77 Brno, zastoupenou dle plné moci ze dne 21.5.2013, spol. TIPRO projekt, s.r.o., IČ 26944685, se sídlem Kociánka 8/10, 612 00 Brno (jednající Ing. Vítězslavem Titlem, nar. 2.5.1968, bytem Svatopluka Čecha 212, 687 24, Uherský Ostroh), tímto v souladu s ustanovením §14 odst.1 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů,

v y d á v á

ve věci : **Veverí 70 / Hrnčířská 60, č.p. 158, pozemek parc. č. 1102/1, k.ú. Veverí,**

- *kulturní památka rejstř.č. 31338/7-201, vedená ve smyslu zákona č. 20/1987 Sb.*
- *ochranné pásmo Městské památkové rezervace Brno, ustanovené rozhodnutím Odboru kultury NVmB č.j. Kult/402/90/Sev. ze dne 6.4.1990*

**Právnická fakulta MU v Brně – obnova interiéru auly
– udržovací práce**

z á v a z n é s t a n o v i s k o :

provedení úprav v rámci auly Právnické fakulty Masarykovy univerzity, Veverí 70/Hrnčířská 60 v Brně, v rozsahu předložené dokumentace pro ohlášení udržovacích prací „*Rekonstrukce interiéru auly, Právnická fakulta, Veverí 70, Brno*“, vypracované v květnu 2013 spol. TIPRO projekt s.r.o., je dle §14 odst.3 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů,

p ř í p u s t n é

při dodržení následujících podmínek, které zajistí vlastníků, stanovených v souladu s ustanovením §9 vyhlášky č. 66/1988 Sb., kterou se provádí zákon č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů:

1. Budou svolávány kontrolní dny akce, na které bude zván Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště (NPÚ ÚOP) v Brně a OPP MMB k upřesňování detailů a použití technologií. Konkrétní vzorky materiálů a povrchových úprav budou předloženy k výslednému posouzení a schválení pro realizaci.
2. Po projednání s NPÚ ÚOP v Brně budou doplněny v potřebném rozsahu stratigrafické průzkumy, zejména průzkum barevnosti omítek auly bude rozšířen i o plochu stropu, dále bude proveden stratigrafický průzkum nátěrů ocelových rámu oken .
3. Barevné řešení stěn a stropu auly bude projednáno za účasti NPÚ ÚOP v Brně a OPP MMB na místě samém v návaznosti na výsledky průzkumů a stanovené vzorky barevnosti včetně typu nátěrové hmoty budou vyneseny na omítku k výslednému posouzení NPÚ ÚOP v Brně a OPP MMB ke schválení pro realizaci.
4. Obnova dřevěných prvků bude prováděna odbornou firmou při zajištění odpovídající kvality provedení.
5. Použití dýhy bude upřesněno po projednání s NPÚ ÚOP v Brně tak, aby na dýhované části interiéru byl použit odpovídající typ dýhy. Nové čelní panely obkladu budou předvedeny NPÚ ÚOP v Brně k posouzení a OPP MMB k odsouhlasení.
6. Řešení nového rámu obrazu bude upřesněno po projednání v NPÚ ÚOP v Brně tak, aby byla vytvořena pohledová kopie původního rámu. Upřesněný návrh, zachycující zejména profilaci rámu, bude předložen NPÚ ÚOP v Brně k posouzení a OPP MMB k odsouhlasení pro realizaci.
7. **Povrchové úpravy veškerých repasovaných či opravovaných prvků, stejně jako zkoušky čištění budou předkládány k posouzení NPÚ ÚOP v Brně a schválení OPP MMB.**
8. V případě doplňovaných kovových prvků budou k odbornému posouzení předvedeny obě varianty materiálu pro jejich zhotovení, tj. navrhovaná patinovaná mosaz či niklovaná mosaz.
9. Detailně bude upřesněno zasklení světlíků k čemuž bude přizván NPÚ ÚOP v Brně a OPP MMB.
10. Práce na obnově výplní otvorů budou koordinovány s prováděním prací, které byly předmětem závazných stanovisek OPP MMB č.j. MMB/0088410/2012 ze dne 13.4.2012 k zajištění bezbariérového užívání budovy včetně východu z auly a č.j. MMB/0336119/2012 ze dne 30.10.2012 ke změně řešení a závazného stanoviska č.j. MMB/0200527/2013 ze dne 2.7.2013 k rekonstrukci sociálních zařízení včetně obnovy dveří z vestibulu budovy.

O d ů v o d n ě n í

OPP MMB obdržel žádost o vydání závazného stanoviska ve věci obnovy interiéru auly v budově Právnické fakulty MU, Veveří 70 v Brně, která je vedena podle zákona č. 20/1987 Sb. o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, v Ústředním seznamu kulturních památek ČR pod rejstř. č. 31338/7-201 a je součástí ochranného pásma Městské památkové rezervace Brno, ustanoveném rozhodnutím Odboru kultury NVmB č.j. kult/402/90/Sev ze dne 6.4.1990.

OPP MMB si vyžádal v souladu s ustanovením § 14 odst. 6, zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, ve výše uvedené věci písemné vyjádření Národního památkového ústavu, územního odborného pracoviště (NPÚ ÚOP) v Brně, jako odborné organizace státní památkové péče, které bylo vyhotoveno dne 19.6.2013 pod č.j. NPÚ 371/44050/2013/PP/G - ZH a na OPP MMB doručeno dne 4.7.2013.

Jedná se o čtyř podlažní budovu vystavěnou v letech 1928-1933 přímo pro potřeby Právnické fakulty Masarykovy univerzity. Autorem projektu je pražský architekt Alois Dryák (1872-1932), žák vídeňského architekta a profesora pražské UMPRUM, Friedricha Ohmanna. Budova Právnické fakulty MU je významnou ukázkou architektury 30. let 20. století a jedinou architektonickou realizací ve městě Brně. Fakulta je volně stojící čtyřkřídlá budova obdélného půdorysu s fasádou z režných cihel. Předzazené vstupní průčelí budovy je tvořeno bloky travertinu a zakončeno mohutnými nárožními rizality.

V interiéru spolupracoval architekt Dryák s malířem Antonínem Procházkou, který je autorem monumentální malby v aule a s Františkem Kyselou, tvůrcem barevných vitráží, které tvoří prosvětlený pohled auly. Dryákově dílo se vyznačuje důstojnou reprezentativností, racionalitou a kvalitním technickým řešením. Budova Právnické fakulty není cenná jen svým architektonickým pojetím a uměleckým ztvárněním interiéru, ale představuje fragment zamýšleného univerzitního komplexu, velkolepého plánu na zbudování univerzitního města. Nerealizované tzv. Akademické náměstí se mělo budovat v ose ulice Veverí za Českou technikou a mělo být tvořeno, kromě Právnické fakulty, také budovami ústředních úřadů univerzity, centrální knihovnou a Filozofickou fakultou, jejíž návrh rovněž pocházel z ateliéru Aloise Dryáka. Další etapa výstavby měla pokračovat na území Kraví hory, avšak stejně jako Dryákov návrh Filozofické fakulty, tak i další plány zůstaly, především z důvodu světové hospodářské krize, nevyužity.

Předmětem předložené dokumentace je obnova interiéru auly, zahrnující výměnu mobiliáře, opravu či výměnu dožilých prvků a repasi původních částí. Navržené úpravy se týkají:

dřevěný obklad místnosti - je z podstatné části složen z původních dílů. Dodatečně umístěné dřevěné panely nalezneme na čelní stěně na pravé straně, přibližně v místě budoucího únikového východu a při levém okraji (příloha vyjádření NPÚ ÚOP v Brně obr. č. 1). Obklad je složen z jednotlivých dílců vyrobených z rámové konstrukce, na které jsou z pohledové strany naklášeny obdélníkové panely. Panely jsou z překližky s příčně a podélně sesazenou dýhou, obklad zakončuje profilovaná římsa a dýhovaný sokl. Povrch obkladu byl později opatřen tmavým mořidlem a transparentním lakem, který znehodnotil vzhled a kresbu dřeva. Základní kotvící dřevěný rošt bez výrazných znehodnocujících zásahů bude zachován. Čelní panely, které jsou novodobou povrchovou úpravou zásadně poškozeny, budou vyrobeny jako replika se zachováním konstrukční skladby, materiálu, sesazení dýhy. Nové panely pak budou naklášeny na repasované rošty. V závěrečné fázi dojde k barevnému sjednocení a finální povrchové úpravě.

vstupní dveře do auly – jedná se o původní prvek, dřevěná zárubeň a obklad ostění budou ponechány na místě. Chemickou a mechanickou cestou dojde k odstranění degradované vrstvy nepůvodního lesklého transparentního laku a mořidla až na dřevní hmotu. Následně dojde k barevnému sjednocení povrchu dřeva na základě dochovaného původního odstínu. Na závěr bude aplikován transparentní PRU lak (70% lesku). Materiál křídel dveří se nachází v tak špatném stavu, že je není možné repasovat. Z tohoto důvodu budou nahrazeny replikami, při dodržení původní konstrukční skladby a materiálu. pro zajištění pevnosti plochy mezi rámy bude použit výplňový materiál z MDF. Ze strany vestibulu bude na obou křídlech obnovena sesazenka dubové dýhy do tvaru figury, ve spodní části s podélným soklem (vzor z původních dveří v jiném místě v objektu). Z auly budou na obě křídla naklášeny panely s příčně a podélně orientovanou dubovou dýhou, opět dle původního prvku. Dveřní křídla budou barevně sjednocena a opatřena závěrečnou povrchovou úpravou transparentním PUR (70% lesku). Dochované dveřní kování bude obnoveno a znovu použito, chybějící části budou vyrobeny na základě dochovaných dílů u jiných výplní budově.

dveře na pódium – představují původní prvek a budou repasovány. Vzhledem k pozdějším znehodnocujícím úpravám musí dojít k odstranění dýhy. Nová bude sesazena na základě původního rozvržení, tj. z chodby do figury s podélným soklem, z interiéru auly do šachovnice. Povrchová úprava bude shodná jako u výše popsaných dřevěných prvků. Zárubně a kování budou rovněž repasovány.

dveře na toalety (před aulou) – přístupné z vestibulu, budou obnoveny shodným způsobem. Tyto prvky již byly součástí odborného vyjádření NPÚ ÚOP v Brně a závazného stanoviska OPP MMB v rámci rekonstrukce sociálních zařízení.

dřevěný rám obrazu – byl vytvořen jako zcela nepůvodní dodatečně instalovaný prvek. V současné době se navíc tato část, která nepředstavuje kvalitní řemeslnou práci, nachází v nevyhovujícím stavu. Navržena je jeho celková demontáž a náhrada za nový.

kovové prvky – jakými jsou kryty topných těles, budou repasovány. Dojde k odstranění druhotných nátěrových vrstev a nečistot za použití vhodného rozpouštědla, omytím tekutým mýdlem a mechanickým čištěním za pomoci směsi tzv. Vídeňského vápna. Následně dojde k vyrovnání deformovaných či jinak poškozených dílů, nepůvodní nebo zničené části budou nahrazeny replikami. Jde zejména o svislé profily nebo panty. Závěrečná konzervace bude provedena za použití čirého vosku (elaskon aero 46 special). Vzhledem k nedostupnosti bílé mosazi, ze které jsou původní prvky zhotoveny, je navržena alternativa v podobě patinované mosazi nebo niklované mosazi. Repase bude uplatněna také u větracích mřížek podia, kovových částí svítidel, dveřního kování a zasklívacího rámu světlíku. Kovové rámy oken budou zbaveny nečistot, vrstev nátěrů a korozních produktů, dojde k pasivaci, doplnění poškozených nebo deformovaných částí, odstranění nepůvodních dílů a v případě nutnosti u světlíku k přesklení.

výmalba místnosti – bude provedena na základě výsledků již realizovaného stratigrafického průzkumu, který je přílohou projektu. Sondy byly vytvořeny v různých částech místnosti do výšky cca 2m nad dřevěným obkladem.

Součástí obnovy interiéru auly je také kompletní výměna volného nábytku, tj. židlí, sklápěcích sedaček, koberců i dalších nepůvodních zařízení jakými jsou kryty elektrických zásuvek, katedra, řečnický pult. Podstavec varhan bude upraven.

Nášlapné vrstvy pódia zhotovené z dřevotřísky budou demontovány a vyměněny z důvodu konstrukční stabilizace těchto částí. Předmětem rekonstrukce není světlík s vitrážemi a malba Antonína Procházky na čelní stěně.

NPÚ ÚOP v Brně návrh vyhodnotil z hlediska zájmů státní památkové péče s tím, že **lze záměr realizovat** a požaduje:

- před zahájením povrchových úprav stěn auly bude již provedený průzkum doplněn o stratigrafii sítropu.
- konkrétní barevné řešení stěn auly bude projednáno na místě samém se zástupci orgánu státní památkové péče, investora a prováděcího subjektu.
- bude proveden stratigrafický průzkum u ocelových rámu oken. Zástupci památkové péče budou přizváni k vyhodnocení zasklení světlíků.
- v případě doplňovaných kovových prvků budou k odbornému posouzení předvedeny obě varianty materiálu pro jejich zhotovení (patinovaná mosaz a niklovaná mosaz).
- na dýhované části interiéru bude použit takový typ dýhy, který svojí výrobou odpovídá původnímu provedení (typ výroby loupaná nebo krájená). Nové čelní panely obkladu budou předloženy zástupcům OPP MMB a NPÚ ÚOP v Brně k odsouhlasení.
- povrchové úpravy veškerých repasovaných či opravovaných prvků, stejně jako zkoušky čištění budou předkládány k posouzení zástupcům OPP MMB a NPÚ ÚOP v Brně.
- NPÚ ÚOP v Brně doporučuje, aby byl nový rám malby vytvořen jako pohledová kopie původního, který je viditelný na dobové fotografii (příloha vyjádření NPÚ ÚOP v Brně obr. č. 2). K novému prvku bude orgánu památkové péče předložena výrobní dokumentace zachycující zejména profilaci rámu.
- dále NPÚ ÚOP v Brně doporučuje, aby opravu dřevěných prvků prováděla firma, mající zkušenosti s obnovou kulturních památek.
- budou svolávány kontrolní dny, na které budou zváni zástupci OPP MMB a NPÚ ÚOP v Brně, k případnému upřesnění detailů práce a sledování jejich postupu.

Své požadavky NPÚ ÚOP v Brně odůvodňuje tak, že: se jedná o kulturní památku dle zákona č. 20/1987 Sb. a proto je nezbytné postupovat ve smyslu platné legislativy. Z důvodu výše popsanych poměrně rozsáhlých úprav prostoru, který je nedílnou součástí kulturní památky a tím i přímým předmětem památkové ochrany, je nutné posuzovat plánované práce také v kontextu dochovaných dobových materiálů.

NPÚ ve spolupráci s Archivem MU vyhledal relevantní dobovou dokumentaci zachycující podstatnou část interiérového vybavení auly. Konkrétně se jedná o snímky z rozmezí let 1934-1947, které jsou přílohou odborného vyjádření NPÚ ÚOP v Brně a byly podkladem pro vyhodnocení předloženého projektu. S požadavkem na poskytnutí plánové dokumentace bylo osloveno také Národní technické muzeum v Praze, ve kterém je uložena pozůstalost tvůrce budovy, architekta Aloise Dryáka.

Většina druhotných a ve velké většině i degradujících zásahů byla provedena až s rekonstrukcí prostor v 90. letech 20. století. jedná se zejména o povrchové úpravy dřevěných obkladů, které vedly až k úplnému znehodnocení dýh. Z tohoto důvodu se jeví jako jediná možnost provést jejich výměnu. Na základě odborného restaurátorského posouzení stavu dřevěných prvků, který je součástí předložené dokumentace, nejsou však práce natolik náročné či specifické, aby musely být nezbytně prováděny držitelem příslušné licence Ministerstva kultury ČR na restaurování.

Z důvodu obnovení původního výrazu interiéru je žádoucí, aby veškeré povrchové úpravy byly provedeny na základě výsledků průzkumů nebo vycházely z dochovaných částí. Požadavek na předkládání vzorků čištění a povrchových úprav reflektuje právě snahu o vizuální sjednocení celého interiéru, poškozeného druhotnými zásahy, a co možná nejvěrnější přiblížení se podobě místnosti ze 30. a 40. let 20. století. Z hlediska památkové péče je také nezbytné vyhodnotit na místě samém stav dalších prvků a určení postupu jejich obnovy, což se týká zejména zasklení světlíků a také určení barevného řešení místnosti i druhu nátěrové hmoty. Veškeré tyto kroky je nutné řešit na místě a v kontextu celé prostory.

Požadavek na svolávání kontrolních dnů má oporu v zákoně, zejména v § 29 a 32, kde je stanoven odborný dohled odborné organizace a dohled orgánu státní památkové péče. Zároveň plyne z povahy věci, že případné dílčí upřesnění, může být uplatněno pouze v přítomnosti dotčených stran. Kontrolní dny lze považovat za jeden ze základních mechanismů účinného dohledu všech složek státní památkové péče ve smyslu platné legislativy.

OPP MMB vycházel při posuzování žádosti a zpracování závazného stanoviska z obsahu výše citovaného odborného vyjádření NPÚ ÚOP v Brně a ze skutečností známých OPP MMB z jeho úřední činnosti včetně již vydaných závazných stanovisek souvisejících s návrhem a projednání navrhovaných úprav na místě samém dne 29.5.2013 za účasti projektanta, investora a NPÚ ÚOP v Brně. OPP MMB dospěl k závěru, že navrhované práce, které souvisí s údržbou kulturní památky, jsou z hlediska zájmů sledovaných orgány státní památkové péče a v souladu s ustanovením §14 odst.3 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, přípustné.

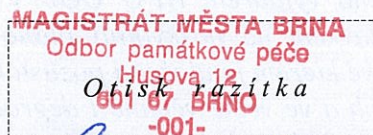
Svůj souhlas s navrhovanými pracemi OPP MMB podmiňuje předpokladem dodržení podmínek tohoto závazného stanoviska, za kterých lze ve věci postupovat.

Podkladem a přílohou tohoto závazného stanoviska jsou výkresy C.1 – situace širších vztahů, C.2 – zákres stavby do katastrální mapy, C.3 – koordinační situace stavby, E.2 – situace stavby, F.1.1.2 – půdorys a pohledy a stěny auly, F.1.2.2 – půdorys, F.1.2.3. – půdorys, F.1.2.4 – řez A-A, řez B-B, F.1.2.5 – řez C-C, řez D-D, F.1.2.6 – T/01, F.1.2.7 – T/03, F.1.2.8 – T/04, F.1.2.9 – T/05, T/06, F.1.2.10 – T/07, F.1.2.11 – T/12, T/13, F.1.2.12 – T/14, T/15, F.1.2.13 – T/16, F.1.2.14 – T/17, F.1.2.15 – T/19, T/20, F.1.2.16 – T/21, F.1.2.17 – T/23, potvrzené OPP MMB.

Poučení o opravném prostředku

Toto závazné stanovisko OPP MMB je ve smyslu § 149 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, úkonem, který není samostatným rozhodnutím ve správním řízení a jehož obsah je závazný pro výrokovou část rozhodnutí příslušného stavebního úřadu.

Proti tomuto závaznému stanovisku se nelze samostatně odvolat. Námitky je možné uplatnit prostřednictvím odvolání proti rozhodnutí příslušného stavebního úřadu v této věci.

Ing. arch. Martin Zedníček

vedoucí Odboru památkové péče MMB

Počet listů: 3

Příloha : projektová dokumentace

Dále obdrží: spis

Na vědomí: NPÚ ÚOP v Brně, nám. Svobody 8, 601 54 Brno